

Ni og Halvtredstindstyvende Møde.

Onsdagen den 18de Marts Kl. 1½.

Protocollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Der er siden sidste Møde til Formanden afgivet Adresser og Andragender til Rigsdagen angaaende Forslaget til Lov om Valgmenigheder ved den 1ste Landstingsmand for 11te Kreds (Nielsen) fra Beboere i Veirup Sogn, ved den 5te Landstingsmand for 6te Kreds (Chr. Rasmussen) fra Beboere i Flodstrup, Allerup og Davinde Sogne og ved den 6te Landstingsmand for 9de Kreds (M. Andersen) fra Beboere i Borning, Kvorning og Hammerhøj Sogne. Disse Adresser og Andragender skulle som de tidligere lignende blive henlagte i Thingets Ræseværelse.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Lov om Udvidelse af det jydskt Jernbanenet.

Melchior: Det Forslag, som foreligger for det ærebe Thing, er blevet bekæmpet fra to forskjellige Standpunkter. Det ene Standpunkt, som man har indtaget ligeoverfor Forslaget, er det, at det ikke er sandsynligt, at der vil komme en saadan Trafik paa de foreslaaede Jernbaner, at det i det Hele taget kan siges at være hensigtsmæssigt at anlægge Jernbaner paa de paagjældende Steder, og at disse Jernbaner i det Hele taget ikke ville kunne betale sig. Det andet Standpunkt, som man har indtaget ligeoverfor Forslaget, er det finansielle, idet man har sagt, at det vilde være usornuftigt at gaae ind paa at anvende 7—8 Millioner Rd. i de nærmeste Aar paa Anlægget af de foreslaaede Baner. Da jeg i forrige Møde begjærede Ordet, var det navnlig i Anledning af det Foredrag, som var blevet holdt af det ærebe 8de kongevalgte Medlem (Andræ), hvil-

ket Foredrag dog senere tildeels er imødegaaet af den ærebe Indenrigsminister. Der var imidlertid et Punkt i samme, som den ærebe Minister ikke imødegik, og det var den Paastand, at det indirecte Udbytte af Jernbaner i og for sig ikke havde Noget at bethyde, og at Jernbaner, naar de ikke gave directe Udbytte i Penge, vare fordærvelige, hvorfor der ikke var mindste Grund til, at Staten skulde besatte sig med slige Anlæg; det var kun det directe Udbytte i Penge, som man maatte see hen til. Det ærebe Medlem erkjendte, at der kunde være mange Forhold, i hvilke Staten anvendte Midler, hvor man ikke saaledes maatte see hen til det directe Pengeudbytte; han anførte som et Exempel, at det vilde røbe Mangel paa Dannelsen, dersom man vilde love sig et directe Pengeudbytte af Udgiften til et Professorat ved Universitetet eller af Penge, der vare anvendte til lignende videnskabelige Formaal. Men Penge, der anvendes til Jernbaner, maatte give directe Udbytte, og, hvis de ikke gjorde det, maatte det ubetinget forkastes at anvende dem til Anlæg af Jernbaner. Han vidste, sagde han, at disse Udtalelser i det Hele taget vilde forbause, men han vilde ikke derfor unblade at fremsøre dem. Jeg kan nu heller ikke nægte, at slige Udtalelser idetmindste have forbauset mig i en overordentligt høj Grad, og navnlig fra et Medlems Side, hos hvem man jo er berettiget til at forudsætte et særdeles stort Kjendskab til disse Forhold, hos hvem man har Ret til at forudsætte nogle Kundskab om de almindelige nationaloconomiske Grundsætninger. Det gjælder jo i Reglen om de allerfleste Penge, der blive udgivne til Statsformaal, at man ikke om dem kan sige, at de i og for sig anvendes til productive Formaal, og det kan derfor dog i alt Fald vist ikke siges i og for sig være nogen Feil, at udgive Penge til Statsformaal, der dog kunne blive productive. Er det derhos ikke et Statsformaal at forbedre Communicationerne og at sørge for Beboernes Bødvære? Jeg kan ikke indsee Andet. Men det forekommer mig nu, at det Formaal, at